

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
BENIZELOY 55, 65403 ΚΑΒΑΛΑ
ΤΗΛ.: 2510 222942, FAX: 2510 231505
E-mail: geoteeam@otenet.gr
Web site: www.geotee-anmak.gr
Πληροφορίες: Αμπελιδής Θεόδωρος

Καβάλα, 22-10-2009

Αριθ. Πρωτ: 726

Προς: κα Κατερίνα Μπατζελή
Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης
& Τροφίμων
Κοιν.: -Ινστιτούτο Αγροτικής
Συνεταιριστικής Οικονομίας της
ΠΑΣΕΓΕΣ
-Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
-Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Θέμα: «Προβλήματα στην διαχείριση υδατικών πόρων»

Το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο ως θεσμοθετημένος σύμβουλος (Ν.1474/1984) της πολιτείας σε Γεωτεχνικά θέματα τα οποία αφορούν τη πρωτογενή παραγωγή, τη διαχείριση των υδατικών πόρων και τη προστασία του περιβάλλοντος θέλει να σας εκφράσει τις απόψεις του για τα προβλήματα που υπάρχουν στη διαχείριση των υδατικών πόρων με αφορμή την κατατεθειμένη μελέτη του Ινστιτούτου Αγροτικής Συνεταιριστικής Οικονομίας (ΙΝΑΣΟ) της ΠΑΣΕΓΕΣ στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τα όσα αυτή προτείνει.

Όπως είναι γνωστό η αγροτική οικονομία είναι ο μεγαλύτερος καταναλωτής νερού στην χώρα μας (86% επί του συνόλου των υδατικών πόρων). Τα προβλήματα που παρουσιάζει η διαχείριση αυτών των υδατικών πόρων είναι πολλά και ποικίλα και μόνο η παράθεση τους και η ανάλυση τους θα καταντούσε κουραστική την παρούσα παρέμβαση μας. Λαμβάνοντας υπόψη τα διαρθρωτικά προβλήματα της Ελληνικής Γεωργίας και σε συνδυασμό με την χαμηλή ανταγωνιστικότητα της η οποία αποτυπώνεται εντονότερα στην περίοδο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, την οποία διανύουμε, με τις χαμηλές τιμές βασικών αγροτικών προϊόντων, θα θέλαμε να σχολιάσουμε και να επισημάνουμε τα παρακάτω ζητήματα που προέκυψαν από την ανάλυση της μελέτης του ΙΝΑΣΟ:

Α) Στους Φορείς διαχείρισης στους οποίους αναφέρεται στην εισήγησή του ο πρόεδρος της ΙΝΑΣΟ, η διαχείριση θα έχει μεν δημόσιο χαρακτήρα, αλλά με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Τι μπορεί να σημαίνει άραγε

οι φορείς διαχείρισης νερού (ΦοΔΝΕ) να λειτουργούν εσωτερικά με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και εξωτερικά με κριτήρια Δημοσίου συμφέροντος; Τα κριτήρια αυτά είναι σίγουρο ότι θα αυξήσουν το κόστος χρήσης του νερού αφού θα εμπεριέχουν όπως είναι φυσικό και το στοιχείο του κέρδους. Γνωρίζοντας ότι η ελληνική γεωργία έχει φτάσει στα όριά της και οικονομικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων είναι οριακή τίθεται επιτακτικό το ερώτημα, πού θα μετακυλήθει το επί πλέον κόστος της λειτουργίας των νέων φορέων διαχείρισης; Συνεπώς το κόστος νερού πρέπει να σταθμίζεται από το γεωργικό εισόδημα.

Β) Εφόσον ο μεγαλύτερος καταναλωτής είναι η γεωργία τότε θα πρέπει οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να πάρουν στα χέρια τους την ενημέρωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κύριου καταναλωτή, του γεωργού, και όχι άλλα υπουργεία όπως το πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ το οποίο δεν έχει άμεση επαφή με τον Έλληνα Αγρότη και τις ανάγκες του και οι τυχόν αποφάσεις του θα τον ζημιώσουν άμεσα. Συνεπώς η πλειοψηφία της μετοχικής σύνθεσης των σχεδιαζόμενων φορέων διαχείρισης θα πρέπει να ανήκει σε αυτό (ΥΠΑΑΤ) και όχι σε φορείς των αγροτών και τοπικούς φορείς όπως προτείνει η μελέτη του ΙΝΑΣΟ. Γιατί μόνο έτσι θα γίνεται ορθή διαχείριση των υδάτινων πόρων και δεν θα εμπλακούμε τοπικά και άλλα συμφέροντα, φαινόμενα τα οποία παρουσιάζονται έντονα στο ήδη υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης υδατικών πόρων. Αφού ο μεγαλύτερος καταναλωτής είναι η Γεωργία, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με το κατάλληλο Γεωτεχνικό προσωπικό, μπορεί να διαχειρισθεί την Διοίκηση - Λειτουργία – Συντήρηση των κεντρικών αρδευτικών δικτύων, επιμορφώνοντας τον αγροτικό κόσμο για την χρήση του αρδευτικού νερού.

Γ) Όσον αφορά την εκπροσώπηση των αγροτών στους προτεινόμενους φορείς διαχείρισης δεν είναι δυνατόν να γίνεται υποκατάσταση των Δημοκρατικών διαδικασιών εκπροσώπησης (εκλογές) των επωφελούμενων αγροτών από μια ευρύτατη συνεταιριστική οργάνωση όπως είναι η ΠΑΣΕΓΕΣ η οποία εκπροσωπεί μόνο τους συνεταιρισμένους αγρότες και όχι όλους τους αγρότες και κυρίως τους συγκεκριμένους επωφελούμενους από την άρδευση αγρότες της κάθε περιοχής με τις ιδιαιτερότητες της.

Δ) Αναφέρεται μέσα στην μελέτη η αντικατάσταση 75% των εκτάσεων βαμβακιού με σιτηρά. Αυτό σαν γεωργική πρακτική όλοι γνωρίζουμε ότι θα

μας βγάλει στην άλλη πλευρά με δραστική μείωση του εισοδήματος των γεωργών. Σκοπός είναι να μπει στην συνείδηση των αγροτών ότι πρέπει να γίνεται αμειψισπορά. Τα χειμερινά ψυχανθή μπορούν να αντικαταστήσουν τα χειμερινά σιτηρά, χωρίς να απαιτούνται ριζικές αλλαγές στον γεωργικό εξοπλισμό των εκμεταλλεύσεων.

Ε) Αντιθέτως μέτρα τα οποία θα επιτύγχαναν εξοικονόμηση αρδευτικού νερού είναι: 1) Η μείωση ή η απαγόρευση της επέκτασης των αρδευόμενων εκτάσεων. 2) Αντικατάσταση των υφιστάμενων ανοικτών δικτύων με κλειστά. Όπου θα μπορεί να γίνει τιμολόγηση νερού με το m^3 όπως και σε υφιστάμενες γεωτρήσεις. 3) Τα νέα αρδευτικά δίκτυα δεν πρέπει να γίνονται χωρίς προγραμματισμό και χωρίς των σύμφωνη γνώμη των καθ' ύλην αρμόδιων (γεωργών και γεωτεχνικών). Ειδάλλως κατανοούν ακατάλληλα και δεν λειτουργούν από την πρώτη μέρα της παράδοσής τους για χρήση.

Ε) Η διαχείριση ανά λεκάνη απορροής, είναι ένα ουτοπικό σχέδιο, (διαφορετικοί νομοί στην ίδια λεκάνη απορροής ή ένας νομός σε περισσότερες λεκάνες απορροής). Ενώ ταυτόχρονα δεν επαρκεί η κρατική χρηματοδότηση για να εφαρμοστεί αυτός ο τρόπος διαχείρισης. Το «ο ρυπαίνων πληρώνει», της Οδηγίας 2000/06, είναι η πιο αντιπεριβαλλοντική πρόταση που έχει γίνει ποτέ. Οι έχοντες θα ρυπαίνουν και θα κάνουν χρήση του πόρου όπως νομίζουν αυτοί; Όσον αφορά τις γεωτρήσεις αυτές θα πρέπει να είναι περιορισμένες και θα πρέπει να γίνονται αφού έχει υπολογισθεί η αντοχή των υπαρχόντων αποθεμάτων σε επίπεδο λεκάνης απορροής ή ευρύτερων περιοχών.

Στ) Ο ίδιος φορέας διαχείρισης για την ύδρευση και άρδευση δεν μπορεί να νοηθεί. Δεν είναι δυνατή η σύγκριση του πόσιμου νερού που έχει υποστεί επεξεργασία με το αρδευτικό νερό. Ακόμα και σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να προστεθεί ο εξής διαχωρισμός στο οργανόγραμμα των φορέων διαχείρισης. Η προτεινόμενη διεύθυνση σχεδιασμού και ανάπτυξης να χωριστεί σε (3) τρία τμήματα (Αγροτικό-Γεωτεχνικό, Αστικό, Βιομηχανικό). Όπως είναι γνωστό η άρδευση με σταγόνες δεν είναι πανάκεια για να επιτύχουμε οικονομία. Οι γεωτεχνικοί γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της μεθόδου. Σήμερα που το γεωργικό εισόδημα συρρικνώνεται δεν μπορούν οι παραγωγοί να επιβαρύνονται με νέες αμφιβόλου απόσβεσης επενδύσεις.

Ζ) Σήμερα τα περισσότερα αρδευτικά δίκτυα έχουν ξεπεράσει τα 40 χρόνια λειτουργίας τους. Οι αναδασμοί που έχουν γίνει μαζί με την κατασκευή τους (των αρδευτικών δικτύων) έχουν πάψει να εξυπηρετούν τον λόγο για τον οποίο είχαν εκτελεσθεί. Επικρατεί πολυτεμαχισμός του αγροτικού κλήρου με αποτέλεσμα επιβάρυνση του κόστους παραγωγής των γεωργικών προϊόντων. Πρέπει να λυθούν ταυτόχρονα αυτά τα 2 ζητήματα (πολυτεμαχισμός κλήρου και ανακατασκευή δικτύων). Τα παραπάνω μπορούν να γίνουν με ταυτόχρονη συνένωση μικρών γειτονικών ΤΟΕΒ, και ΤΟΕΒ όπου η πηγή υδροδότησής τους είναι κοινή.

Η) Η πρόταση της μελέτης για παρακράτηση των κοινοτικών επιδοτήσεων στις περιπτώσεις χρεωστούμενων αρδευτικών τελών δεν είναι μόνο επιζήμια για τους αγρότες αλλά στο παρελθόν (περιπτώσεις παρακρατήσεων από τις Ε.Α.Σ.) έχει κριθεί παράνομη κάθε παρακράτηση επιδοτήσεων από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντιβαίνει στην κοινοτική νομοθεσία και τυχόν επιβολή της με νομοθετική ρύθμιση μόνο πρόστιμα από την Ε.Ε. θα επιφέρει και αντιδράσεις από τους Αγρότες.

Όλα τα σχήματα διαχείρισης υδατικών πόρων έχουν δοκιμασθεί. Την διαχείριση κατά καιρούς είχαν:

- Υπουργείο Ανάπτυξης
- Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας και τώρα το
- ΥΠΕΧΩΔΕ και όλα έχουν αποτύχει.

Ο καλύτερος συνομιλητής – συνεργάτης του αγροτικού κόσμου είναι οι γεωτεχνικοί, οι οποίοι μπορούν να ενημερώσουν και να πείσουν για την ανάγκη εξοικονόμησης του νερού και την διατήρησή του σε καλή φυσική κατάσταση. Σε συνδυασμό πάντα με την εποπτεία του καθ ύλην αρμόδιου Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων το οποίο θα πρέπει να φροντίζει στην χρηματοδότηση και στελέχωση με ικανό επιστημονικό προσωπικό του όλου συστήματος.

Για τη Διοικούσα Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Δημήτριος Σωτηριάδης

Χρήστος Λαγούδας